

nr 2 juni 2009

Avvisa

EN REGELBUNDET

ÅTERKOMMANDE PUBLIKATION FRÅN DET LYSANDE SÄLLSKAPET JÖNKÖPING PAR BRICOLE

En Vårbal
i tenor och sopran

sid 4-5

Styrande Kanslerns
sista törn

sid 3

Fiktiva figurer runt Bellman

sid 6

Ny rekvisitakrydda

sid 7

TANKAR FRÅN EN STYRPULPET:

Bakåt och framåt vid styrpulpeten

Som en av Guvernementets skiftgående rorgångare gör jag snart min sista törn.

De sex åren som St K har bara försvunnit. Vart har åren tagit vägen? Kan denna känsla enbart bero på min ålder? Säkerligen inte. Nya tankar, nya idéer och ny gemenskap är några faktorer som vi alla möter inom vårt Lysande Sällskap. Med andra ord – åren har varit fyllda av trevliga händelser och omtumlande upplevelser. Irritationsmomenten har varit få men sådana är trots allt en nödvändig uppbygglig krydda i den bricolistiska gemenskapen.

I DEN ALLMÄNNA VÄRLDEN är uppfattningen att medborgarna inte skall behöva ta något eget ansvar. Samhället tar hand om Dig från vaggan till graven.

Förr kunde man bli omyndigförklarad. Då fick man hjälp av en särskild förmyndare. Den typen av omyndigförklaring förekommer inte idag. I stället är vi numera kollektivt omyndigförklarade. Politikerkollektivet skapar av – förhoppningsvis välvilja – regler för att värna vår hälsa och våra liv. En förlamande våt hand har därmed kommit att läggas över alla. "Välfärdssamhället" skyddar oss från allt ont. Anpassa Dig och Du blir lycklig!

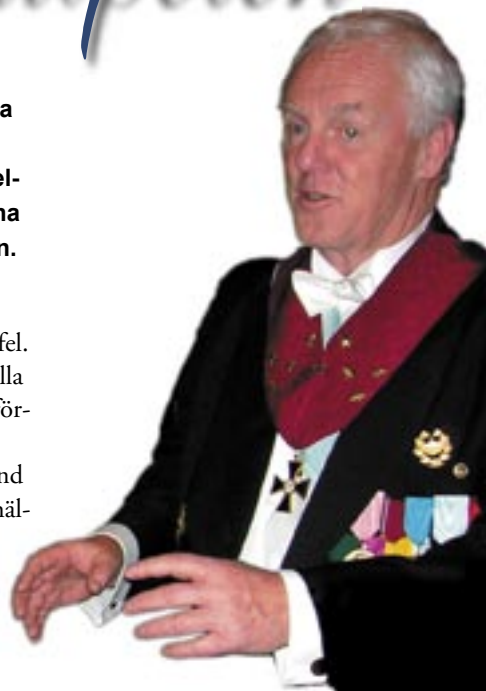
Vi har blivit ett passivt och initiativlöst folk. Det är hög tid att tänka om. Att rätt leva är att stundtals ta kalkylerade risker. Risker är en nödvändig och stimulerande krydda i livet.

Cykel- och skidhjälm, flytvästar i olika utföranden, tippskydd, hörselskydd – dock inte vid konserter – förbud att gå på hög stege, förbud att lyfta för tunga föremål, krav på säkerhetsdörrar och dito lås, varningsskyltar i tid och otid allt är regler som styr våra liv för att vi skall tro att inget kan hända oss. När det sedan väl hän-

der – ja då är det alltid någon annans fel. "Jag kan ju inte ha gjort fel då jag följt alla rekommendationer och iakttagit alla förbud."

Vilka arbetsuppgifter håller den nämnd sysselsatt, vilken fordomdags kallades hälsovårdsnämnd? För att ge dess tjänstehjon terapi och motivation finns ett omfattande regelsystem. I stort sett allt skall kontrolleras mot fastställda avgifter. Är PB:s kök kontrollerat och godkänt? Det förekommer att kaffe intages i Barbarsalongen med gäster som blott är blivande bricolister. Hemska tanke – är vi därmed olagliga? Ännu har vi inte behövt betala någon kontrollavgift, men det skulle inte förvåna mig om någon trångsynt byråkrat snart hittar en bestämmelse som orsakar oss sådana kostnader. Det är hög tid att vi såväl bildligt som bokstavligt sätter ned foten. Vi måste nu åter bli myndiga. Begränsa kontrollsamhällets nyfikenhet!

Den nedärvda kunskapen om hur att ta hänsyn till sina medmänniskor är numera obsolet – den är till och med bortglömd. I denna genomreglerade värld är PB trots allt ett vattenhål. Visst har vi regler som – tack och lov – är tillskapade av erfarne Bröder som visste att ta ansvar för sig själva och även sträcka ut en hjälpande hand till behövande. Lev ett bricolistiskt liv och Du får inom vårt Lysande Sällskap möta en mängd flitige Bröder. Detta är vederkvickande och stimulerande. Presidenten Kennedy lär i sitt installationstal 1960 ha sagt "Fråga inte vad Ditt land kan göra för Dig, fråga vad Du kan göra för Ditt land". Denna princip tillämpas inom PB. Alla

ställer upp för Sällskapet och därmed får vi också den gemenskap och det nöje som vi eftersträvar – allt till ömsesidig båtad. Det behövs inga förbud och pekpinnar.

Det är därför kanske inte så underligt att sex år "bara försvunnit", men det är – ärligt sagt – ganska förfärligt att åren bara runnit iväg. Trots allt känns det helt rätt att nu lämna över stafettpippen till min efterträdare som har att på sitt sätt organisera kansliarbetet. Nu skall jag blott sitta och "pasa".

LARS OSCARSSON
Styrande Kansler

GRAFISK FORMGIVNING • TEXT • FOTO
ILLUSTRATIONER • KONST • 036-12 12 26

tango.se

Avisa

Ö Storgatan 6, 553 21 Jönköping
Tel 036-16 21 31, Fax 036-16 21 01
E-post: jonkoping@parbricole.se

ANSVARIG UTGIVARE: Dan Ekström
REDAKTION: L-G Åkerberg, Mats Anderson,
Ulf Linnman, Christer Wallinder, Erik Svensson
TRYCK: Tabergs Tryckeri

”Ett äkta universalgeni”

– Erik Gustaf Geijer, som idag är en bortglömd författare i Sverige, var ett äkta universalgeni. Det konstaterade preses Leif Thor under sin högtidsföreläsning vid Jönköpings Bacchanaliska Akademies fjortonde högtids-sammankomst.

OCH VISST KAN MAN hålla med om den sammanfattningen. Hur många av dagens kulturpersonligheter kan berätta att vederbörande är: Professor i historia i Uppsala, ledamot av såväl Svenska Akademien som Vitterhetsakademien och Musikaliska akademien, representant för prästerståndet i fyrståndsriksdagen (utan att vara prästvigd!) samt att ha tackat nej till ett erbjudande att bli biskop i Karlstad?

Erik Gustaf Geijer är kanske mest känd som skald i dagens Sverige men han skrev också flera historieböcker som Svea Rikes häfder och Svenska folkets historia. Vidare var han tonsättare och skrev såväl pianosonater som musik för stråkkvartetter. Dessutom tonsatte han ett antal av sina egna dikter.

Erik Gustaf Geijer föddes 1783 på bruket Ransäter i Värmland men trots att han var familjens äldste son, hade han aldrig en tanke på att bli brukspatron efter sin far. Den akademiska världen lockade och intäkter från bruket fick finansiera hans studier i Uppsala. Han tog magisterexamen som 23-åring, var med och grundade Gö-

tiska förbundet som 28-åring och utnämndes till professor som 34-åring.

Som många kulturpersonligheter vid den här tiden var Geijer från början konservativ. Men ett års studier i England ändrade hans samhällsuppfattning. Han gillade den engelska demokratin och den genomförda parlamentarismen. Mot slutet av sitt liv övergav han konservatismen och blev istället liberal. Erik Gustaf Geijer avled 1847.

Leif Thor, som är en sann estradör, hade gjort ett gediget forskningsarbete och bland annat besökt Ransättersgården i Värmland för att insupa atmosfär och hämta fakta. Hans lysande och intressanta föreläsning interfolierades med diktläsning och musik av Geijer eller samtida tonsättare, framförd av Jacob de Verdier, Håkan Molander och Clas Olof Lindquist.

Innan föreläsningen presenterades två nya medlemmar av Jönköpings Bacchanaliska Akademi för Skalde- och Talekonst. I och med att Olof Sköld och Magnus Ilvered valts in, är akademiens tolv stolar fullt

besatta för första gången.

Akademiens guldmedalj delades ut till Anders Ruberg för hans mångåriga kulturella insatser inom Par Bricole.

TEXT OCH FOTO: CHRISTER WALLINDER

Ordens Talare och Skald Gunnar Åkerskog introducerade Leif Thors föredrag om "Erik Gustaf Geijer och hans tid". Nedan: Preses Leif Thor fäster medaljen på Anders Ruberg.

Jönköpings Bacchanaliska Akademi har nu samtliga elva stolar besatta samt en hedersspall (Göran Grefbäck). På bilden saknas akademiledamoten Bernt Lindquist.

Vårbalen 2009

En vårlig reflektion om kretslopp

Från en som inte kunde vara med på årets vårbal men inte glömmer den föregående och hoppas kunna vara med på nästa.

*Nu årets kretslopp gått ett varv sen sist
Nu har vi våren åter
Vintern varit ganska trist
Men nu naturen nyväckt låter
Nu höres mesar, fink och sparv
Naturens kretslopp löpt ännu ett varv*

*I vetenskapen årets kretslopp inte är för evigt
Fysiken påstår i vart fall
Att om ett antal milliarder år
Är jordens saga all
Då återvänder universum med ett pang
Till början av det kretslopp som begynte med Big Bang*

*Men under mänskans jordafärd
Det kommer varje år en vår på nytt
Som formar om vår vintervärld
När mörker blir till ljus förbytt
Så i en mänskans perspektiv
Har årets kretslopp evigt liv*

*Om våren, om än blott varannan, också PB samlas
Att hylla våren med en vårbal i vår stad
Det ätes och det drickes och det svamlas
Men jag var inte med i inläggningarnas rad
Så därför ger jag reflektionen detta slut:
Må PB:s kretslopp evigt hålla ut!*

CLAS WAHBIN
19 maj 2009

Lundqvist Jerry • Malmvall Pär • Masthagen Gunnar • Meijer Tore E • Moberg Rolf • Mählberg Henrik • Månsson Ulf • Mårtensson Anders Y • Nilsson Sten • Nordenstedt Rolf • Nordqvist Lars • Norman Conny • Norman Roger • Nätt Bror • Oscarsson Lars • Ottosson Dustin • Palme-Johnson Bertil • Palmqvist Tommy • Perolainen Allan • Persson Lars • Peterson Leif • Petersson Göran • Petersson Patrik • Quarfordt Mats • Richardsson Per

Fiktiva figurer

Funderar just nu en hel del på de många fiktiva figurerna som Bellman hade runt omkring sig i hans diktning. Mollberg och Movitz var två av dem liksom förstås Ulla Winblad. Men hur kommer man på idén med fiktiva personer just. Och hur utvecklar man dem. I Bellmans fall var ju Movitz och Mollberg viktiga och framträdande figurer i Fredmans epistlar.

Själv försökte jag mig på att ge exempel på alexandrin inför min stackars svenskalärare vid Jönköpings Högre Allmänna Läroverk under hösten 1960.

Ett försök som kort och gott betraktades som direkt missuppfattning av ämne:

*"Heja Södra i det gröna
Gör nu mål på denna hörna"*

Inom det Lysande Sällskapet Par Bricole i Jönköping med dess historia förekommer det så vitt man vet inga fiktiva personligheter.

Detta om man nu bortser från Den Bacchanaliska Teaterns många lysande exempel på personporträtt från Bellmans tid.

Däremot ser jag fyra ofiktiva personligheter som förmodligen hade platsat runt Bellman i Bacchi Ordenskapitel. Först de båda revymakarna saliga i åminnelse Lenart "Bissen" Halldorf och Lasse Ruberg. Båda lär ha medvetet stannat vid femte graden för att därmed ha företrädde till punschen på Barbara. Oftast hade de sällskap med friherre von Otter. Den senare en skälm och kuplettsångare av hög klass som förmodligen hade trivts alldeles utmärkt tillsammans med både Mollberg och Movitz, samt möjligen också tillsammans med den svenske

adelsman i rysk tjänst som enligt Maria Kristina Kiellström lovat äktenskap men övergav henne. Huruvida baron von Otter hade känt sig lycklig tillsammans med Ulla Winblad låter vi vara osagt. Möjligen om hon hade kommit med sill, nubbe och lite småvarmt där han stod på pass under älgjakterna.

Halldorf å sin sida hade förmodligen övertalat Ulla att ställa upp som mellanakt-

MOVITZ BESKRIVS som en porträttmålande musikanter med basfiol som huvudinstrument, även om han också spelade valthorn. Under senare delen av sitt liv använde Bellman sin Movitz som sitt alter ego när han brevlades skulle komma till tals med det täcka könet.

Mollberg lär ha haft Lorentz som förnamn. Han var korpral och uppträdde därför ofta i militära sammanhang. I epistel 37 står han post vid Kungsträdgården och i 38:an paraderar han vid korpral Bomans grav. Mollberg var också känd för sina mer eller mindre lyckade amorösa eskapader. Översatt till enklare språk, så var han helt enkelt en jäkel på fruntimmer. Och vid de mer eller mindre lyckade kärleksäventyren figurerade oftast Maria Kristina Kiellström som med åren – och i takt med allt fler epistlar av Bellman samt kvalificerade framträdanden i Bacchi Ordenskapitel kallades för Ulla Winblad. En fiktiv Ulla Winblad således som utan tvekan får betraktas som Epistlarnas Venus, erotikens gudinna, tillbedd och åtrådd.

Hon föddes på försommaren 1744 och hade hon funnits 220 år senare hade hon i Jönköpings 1960-tal betraktats som *"É garia å stöta på i alla lägen"*.

Bellman gjorde också han sina försök att behaga denna kvinna som varje dag tvingades "stå brud" för olika män. Carl-Michael kände ständigt tillfredsställelse i närheten av denna nymf och prästinna vid Bacchi Tempel, som hade en förmåga att

röra sig mellan rokokons sensuella skimmer och kopulation under fylla på ett krogbord. Detta enligt Bellman som gjorde henne till symbol för kvinnlig skönhet och sexualitet, eller kanske som inkarnationer i olika skepnader av kärleksgudinnan.

Om Ulla Winblad i Fredmans epistlar framstår som fåordig, så var hon enligt Bellman betydligt mera alert i Bacchi Ordenskapitel där hon som nymfernas anförare talade på alexandrin.

Alexandrin är som många vet ett så kallat sexfotat versmått med ursprung i den franska klasicismen. Bellman tillämpade detta versmått med flitighet och när han sedan blev en hejare på att behärska den svenska stikiska versionen, så använde han den ofta parodisk.

Som exempel på detta kan nämnas han egen "En oväderskildring ur Bacchi fest" den sjette sången firad den 4 oktober 1771.

Här lär Ulla Winblad då 27 år gammal ha varit strålende vid sin deklamation.

*"Skall jag slå i en sup, så händer det ibland
At Jophur med blix slår flaskan ur min hand
Och jag insvepes grymt i nattens svarta skyar
Knall! Åsken slog ett slag, slog ner i våra byar"*

runt Bellman

Maria Kristina Kiellström dog 1798 då 54 år gammal, medan Ulla Winblad lever fortfarande. Fiktiv som hon både var och är...

L-G ÅKERBERG
KMR

sångerska vid Nyårsrevyerna med Sällskapet Kommunalskratt på Teatern i Jönköping, medan Ruberg chevalereskt hade bjudit henne att sitta ner på "Våra soffor".

Om sedan den lika ofiktive sonen Anders Ruberg i samma situation hade nöjt sig med denna blygsamma utveckling två människor emellan står emellertid bara att läsa om i stjärnorna. Menar det här med att enbart "sitta" ner.

Detta nöjde sig nu inte Eric Nordström med heller som tack vare Bellman fick en

förnämlig tjänst vid Tullverket. Nordström gifte sig med Ulla Winblad 1772 men dog nio år senare och lämnade en 37 årig änka efter sig som fick slita hårt på lustens svåra marknad. Hennes skönhet räckte emellertid ganska långt och trots sin för tiden höga ålder (42 år) gifte hon om sig med en elva år yngre man. Bellman kunde enligt Ulla Winblad alias Maria Kristina Kiellström aldrig förlika sig med denna nesa. Enligt Maria Kristina förföljde Bellman det nya paret med för tiden "fula visor".

Nya Riddare av Gyllene Korset

Lördagen den 18 april upphöjdes nya Riddare till Gyllene Korset vilken är den högsta grad som får ges i en dotterloge.

KAPITLET GES VARTANNAT ÅR och det var fjärde gången vi firade högtiden på riktig ridderlig mark i Per Brahes gamla grevskap i Gränna. Som vanligt stod slotts-herren RGK Rolf von Otter på trappan till Västanå Slott och välkomna med att bjuda samtliga Bröder på ett glas mousserande vin. Av någon oförklarlig anledning skiner alltid solen från en klarblå himmel just den dag vi firar Gustav Vasas Riddarekapitel. I år kändes detta extra värmt när vi kunde njuta skålen i slottsparken. Medan övriga Bröder samlades för det väntande kapitlet gick de blivande riddarna till barockmatsalen och mottog kloka ord av Riddarprelaten pro tempore Gunnar Åkerskog. Styrande Kanslern electus Gunnar Gotte och Deputerad Styrande Mästare Gert Karlsson. Därefter gavs graden under Styrande Mästaren Dan Ekströms ledning i Per Brahes rustkammare på Västanå Slott. Högtidligare än så kan det knappast bli. Efter graden berättade Friherre von Otter på sitt oförljkenliga vis om slottets historia, varvid han inflikade en och annan kuplett. Inte heller denna gång fick bröderna veta sanningen om Baronens hemliga morgonträffar med Greta Garbo. Kanske faller

täckelsen om två år. Som alltid avslutades kvällen i Gustavianska matsalen med den vidunderliga utsikten som slottet bjuder över Vättern och Visingsö. Styrande Mästaren från Göta Par Bricole, Torsten Leman uttryckte gästernas stora uppskattning över förmånen att få delta denna unika dag. Riddareceremonimästaren Arne Thorfinn avslutade på sedvanligt elegant vis och naturligtvis på vers medan körens toner steg mot den mörkblå himlen i den vackra Vätterbygden. Det är i stunder som dessa man är så tacksam att man valde att bli Bricolist eftersom denna upplevelse slår det mesta.

RED

Rec. RGK den 18 april 2009:

Lennart Gabrielsson, Leif Hammarkrantz, Gunnar Kitreus, Inge Nyström, Rune Ahlgren, Karl-Göran Enander, Nisse Lilja, Leif Peterson, Per Richardsson.

Måltidskalaset i den Gustavianska matsalen.

PREMIÄR FÖR INTENDENTERNAS REKVISITAKRYDDA

Det började med Luculli Gille och "Kvällens Krydda" och fortsatte med "En Akademisk krydda" av Jönköpings Akademi för Skalde & Talekonst och fortsätter nu med en "Rekvisitakrydda" från Intendenturen.

PÅ VÄSTANÅ SLOTT vid Gyllene Korsets högtid den 18 april inledde Riddareintendenten emeritus, RSK Ulf Larsson den nya traditionen genom att berätta om den Lundholmska vasen som skänktes av De Styrande på RI Gustaf Emil Lundholms 50-årsdag år 1943. Ulf Larsson berättade på ett utmärkt sätt om både vasen och Lundholm varpå vasen placerades med värmliga blommor på bordet framför De Styrande vid måltidskalset. Det går att läsa mer om vasen i vår jubileumsbok sidan 79. Så ofta det ges tillfälle kommer Intendenterna att berätta kort om något av alla de dyrgripar vi har i vårt rekvisitaförråd och som används vid våra kapitel-sammankomster.

DAN EKSTRÖM

Bacchi Horn åter i Jönköping!

Jönköping Par Bricole arrangerade årets golftävling som är öppen för alla bröder i samtliga loger. Hooks Herrgård var platsen för årets tävling som vanns av Lars Jönsson från Jönköping.

DEN 18 MAJ samlades 75 golförstande bröder till det egentliga skälet för PB-Golfen, nämligen förbrödringsfesten. Herrgården med sina 1700-tals anor bjöd på sol i prat- och vinbubblan på altanen. Kvällens både gamla och nya snapsvisor framfördes unisont i ett kör och med esprit och glädje. Under middagen blandades Boråsarna Anders och Jörgens underhållning av Lustifika vitsar jämte C-G Ekbergs ”på begäran minimunspel”. Somliga bättrade på handicapet inför morgondagen i baren, medan andra njöt på rummen sina dopingmedel, samt en tredje kategori som försökte sova sig i form.

Bröderna hade i god tid intagit sina utslagsplatser, när startraketen avfyrades med en rejäl knall. Egon och Burkens servicebil med kaffe och tillbehör var ett mer välkommet avbrott i spelet än ett störande moment. Efter lunch samlades man i klubbbrummet kring det välfyllda prishbordet. Spänningen var förtätad när Gert Karlsson utropade Lars Jönsson från Jönköping PB till 2009-

Lars Jönsson med Bacchi Horn.

års vinnare av Bacchi Horn Cup med en bruttoscore om 86 slag.

Efter dennes tacktal förtätades stämningen än mer inför resultatet av den verkligt prestigefyllda lagtävlingen, som i år gick till Göta PB följt av Jönköping PB och Moderlogen på tredje plats. Dagens hederspris till PB golfens mente spelare, (den som slagit flest slag) gick till Styrande Kanslern Bernt Höglund i Borås PB, som tilldelades en glidfri bricka.

Helnöjda med festevenemang, golfbanan, tävlingsarrangemang tackade man med en rungande applåd golfintendenten på Hooks GK, KMR Egon Larsson och arrangören DStM Gert Karlsson som lagt ner mycket arbete på arrangemanget. Stafettipinnen/klubbskaftet överlämnades avslutningsvis till nästa års arrangör som är Göta PB.

RED.

Vi Gratulerar!

- 50 år:** Göran Sandberg (14/8)
Tomas Quennstedt (26/8)
Lars Uhlin (7/9)
Tommy Gustavsson (19/9)
- 60 år:** Claes G Hansson (18/7)
Mats Claesson (17/9)
- 70 år:** Åke Fager (13/6)
Göran Jalkander (29/6)
- 80 år:** Per Richardsson (15/8)
- 85 år:** Per Axel Jonzon (1/6)
- 90 år:** Nils Mølstaad (3/6)

ÖLPROVARRESA

Punschbröderna arrangerar ölprovarresa till Åbro bryggerier torsdagen den 24/9 kl 08.00-ca 18.00.

Avresa: Hotellplan
Pris: 275 kronor för bussresa, lunch och besök på Åbro bryggerier.

Anmälan: Senast den 7 augusti
Frågor härom besvaras av Punschbrödernas Sekret-erte, Lars-Eric Liljegrahn, eller till Kanslirådet Tore E. Meijer. Anmälan är bindande.

Välkommen med din anmälan!

Gradkalendariet

Sammanträden	2009	2010
Julfest	6/1	6/1
Styrande Rådet	15/1	14/1
IV	31/1	30/1
Stora Rådet	5/2	4/2
II, Årsmöte	7/3	6/3
RGK	18/4	
RSK		17/4
Jkpg Akademiens högtidsdag	23/4	medd. senare
VII		23/5
Vårbal	9/5	
Bellmandag		medd. senare
III + install (09)	26/9	25/9
IX		8/10
VI	1/11	7/11
V, VIII	30/11	29/11
Barbara, I	5/12	4/12

MINNEN FRÅN FÖRR!

Ledamöterna i vår egen Bacchanaliska Akademi önskar ta del av äldre Bröders minnen av personer och händelser från förr i tiden.

Du som är lite äldre: Har Du minnen av exempelvis Styrande Mästaren Anders Graabs uppträdanden i vår loge? Vad minns Ni av Styrande Mästaren Wilhelm Lothigius och hans ypperliga tal? Minns Ni Knut-Erik Jahnke? Gustaf Lorenz?

Teaterhändelser? Körinsatser? John Kock som ceremonimästare? Talare?

Akademin avser att under hösten bjuda in äldre Bröder till träffar på vårt kansli, där vi hoppas att minnena skall flöda. Vi kommer att notera och skriva ned det som sägs.

Jönköpings Bacchanaliska Akademi

KANSLIET ÄR ÖPPET "nästan" varje förmiddag

Kansliråd: Tore E. Meijer
Registrator: Ingvar Larsson
Kansliintendent: Janeric Andersson
Mejl: jonkoping@parbricole.se

JÖNKÖPING PAR BRICOLE
Östra Storgatan 6, 553 21 Jönköping
Tel 036/16 21 31, Fax 036/ 16 21 01